

Մանգրումի Էֆեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸ ՅՅԵ ՎԵ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԳԻՐԻՆՃԻ ՄԵՆԷ

1866 ԱՊՐԻԼ 5 ՍԱԼԸ

ՆԻՒՄԵՐՈ 26

Մանգրումի Էֆեմար հասկանալի 5 եանի սենեակ 260 Նիւսիւն վերիկիւ, սենեակի գլխիկի, բոսթա փարաւոր տախի, ինչնտե օլարագ, 200 զ" օլուկ, ալթը այլըը 100 զ" օլա- ճագ, վե նիւսիւն տախի 50 ար փարայա սալթըլաճագ տըր :

Իլանաթըն պէհէր սալթըլը իչին, պի- ըինճի տեֆաւա 5, իբինճի տեֆաւա 2, վե իւչիւնճիւ վե սայիր տեֆաւարտա 1 էր զուրուշ ալընաճագ տըր :

Մեքթուկ վե սայիրէ, իսթանպուլտա Պաղլէ Գաբուսու խարիճինտէ, գարաղօլխանէ իլէ ճամիի շէրիֆ արա եւ- ըինտէ քեային Շապքը խանընտա, կարապետ 8. Փանու- եանըն 18 նիւմէրօլու օտաւընա կեօնտէրիլէճէք տիր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Շու տթիտէրի մաղպաթանըն սու- լէթի պու տեֆա թագվիւթի վազարտէ տէրճ իտիրիշ օլուուղուստան, վե ու- մուսա տայիր պուլուստուղուստան, պիղ տախի տէրճինէ միւսարաթ իտէրիղ :

« Հարիզը քեպիր մահէլլինին սուրէ- թի թանգիսիյեսիյէ, միւճէտուտէտէն ա- չըլաճագ թարիգլէրին, հէյեթի միսթ- լուպէտէ իմանգիւմ վե թէսվիյէսի հագ- ցընտա, Մեճիսի վալեւտան գալէմէ ա- լընուկ, լէտէլ արզ, մուճիպինճէ իճրայի իճապը իչին իրատէյի սենիյեթի ճէնա- պր փատիշահի շէրէֆուսուր պուլլու- մուշ օլան մաղպաթանըն սուլէթի տիր քի, այնիյէ պու մահէլլէ թապ իլէ ի- լանը քէյթիլէթ օլուստու :

« Ճէնապը Հագգ քեաֆէյի աֆաթը քէվիյէտէն մահֆուկ վե մասուն պուլուր- սուն :

« Մեքթուկ իսթանպուլտա սենիյեթի իսլա- միյե, վե թախթիկեան տէվէթի ալիյէյի Օսմանիյէ օլան իսթանպուլ շէրի, ճիհանըն էն շէրէֆի պիր նօգթայի գըյմէթտարի, վե հէյեթի միլլէթին նիշանէյի իֆթիխարի օլ- մասըյա, պու պէլտէյի ագիմէյին թէվսիի տայիրէյի մամուրիյեթի, վե թէրագըրի ա- սարը մէտէնիյեթի էմիրտէ, հէր նէ տիր- լիւ էսպապ վե վէսայիլէ իպթիտար օլուն- սու, շէրէֆի թապիխինէ շայան վե սէգա- վար օլուուղու հալտէ, ասսարը սալիֆէտէ պիյեութ վե մէսաքինին ախապա միւնգա- լէպ օլմասը, վե էսպագընըն վիւսաթ վէին- թիգամընա լայրգըյա իթինա գըլընմամասը, մէգիյեթի մախսուէսինէ միւնաֆի (գըտտ) պիր շէք ու սուրէթտէ գալմասընը մուճիպ օլուուղտան պաշգա, էպիյէյի ախապիյեթին տիւպը թապիյեթինտէն օլմագ իւզը, տա- յիւթ իւլ վուգու օլան հարիգլէր սէպէպիլէ, հէր ասըրտա, պու շէրի շէրիթին թարաֆ թարաֆ վէրտիկի գայիաթ, սէրվէթի ումու-

միյէնին թէնագըն վե թէտէնիսին, վե էմրի մամուրիյեթին ատէմի թէրագըր- նա, նէ տէրէճէ պայա օլմուշ իսուկի մա- լիւմ օլուկ, պուսուն պիր միսալը թէէսիւֆ իշթիմալի իսէ, կէչէնտէ խօճա-բաշատան Գոււմ-Գաբուլա գատար միւնթէհի օլան հա- ըիզը քէպիր տիր քի, Տէր սասաթէթին մա- հալը մամուրէսի իթիպարիլէ, պայաղը նըսֆընտ գարիպ մէվագըրինին խարապ, վե էհալի վե սէքէնէյի տիւշարը նայիրէյի իզ- թիրապ իլէմիշ տիր :

« Պու հալ տէվաթ իլէտիքճէ, եանի իս- թանպուլտա ախապ պինա եարըլուրգճա, եան- ղընըն տախի պագը օլմագը, վե պինապէ- ըին իսթիգրարը արզու օլունան պիւնեանը ռէրվէթ վե մամուրիյեթին բայտար օլմագը, ճայի իշթիպա օլմաղըր կիպի, շու պէլի- յէյի միւթէմաուրիյէն տէֆի իսէ, իքի պաշ- լը թէտպիրէ միւնթաճ օլուկ, պուսուն պի- ըիսի թուրուկ վե էսպագըն, միւմքին մէր- թէպէ թէվսիլէթ թէսվիյէսի, վե տիկէրի էպիյէնին ըէֆթէ ըէֆթէ սուրէթի ումու- միյեթէ քեարկիրէ թահվիլի մատտէլէրի օ- լարագ, իսթանպուլտա շիմտիքի սօգագլա- ընա « թարիգ » իսմի վէրիլմէք պիլէ շայան օլմայըպ, էյրի պիւլլի, վե էնիշ եօգուշ պիր թագըմ տար տէլիքլէր շէքլինտէ օլմա- սըյա, իսլուա նէքէրտէ, պուսուրտան պի- ըինին իչինտէ աթէշ գուհուր իթսէ, ալաշը իթֆաիյեթի իտիալ վե իսթիմալ շէյլէ տուր- սուն, եանանլարըն մալինի, վե պէլքի ճա- նընը գուրթարմագ միւշքիլ օլուուղուստան, թէվսի վե թէսվիյէյի էսպագ մատտէսի, հա- ըիզը գարշը, էսպապը տաֆիա վե մանիա- նըն պիր պիւլիկիւ օլուուղու միսիլու, թահարէթ վե նէգաֆէթ, վե օ ճիհէթլէ հըֆըր սըհէթ իչին տախի էլզէմ վե էհէմ, վե շիմտիքի հալտէ, իսթանպուլտա էմրի գապըթ, գարըշը պիր օրմանը մուհաֆա- գա իթմէնին ալի օլուկ, պիր թարաֆ- տան տիկէր ումու կէօրիւնլըր եօլար հալը օլտա, շիմտիքի թէգայեիւտաթ վե գուվէ- յի գապթիյէնին պէլքի նըսֆըյա, խըտմէթի

մուհաֆագանըն իճրասը գապիլ օլմագըր ճիհէթլէ, թալսի թուրուկ մատտէսինին պու եօլտա տախի լիւզում վե ֆայիաթսի էմրի ղայրի միւպէմ տիր :

« Քեարկիր էպիյէյէ կէլինճէ, պուսուն խայր ու մէնֆաթընը մէվուրի պահա իթ- մէք պիլէ լաղըմ կէլմէյիպ, ճայի տիպագթ շուրտը տըր քի, էքսէր էպիյէ ախապ օլուպտա, արասընտա քեարկիր եարըյա, առէթա քիրէճ օլմագ իչին հալըլունմըշ պիր թագըմ թաշ երընթըր մագասընտ օլմագընտան, հարիգին ատէմի գուհուր վե մէնին ֆայիաթսի օլմայաճագըր միւսէլ- լէմ օլմայըյա, ասըլ արանըլաճագ մատտէ, էպիյէնին միւթթասըլէն քեարկիրէ թահ- վիլի մատտէսի տիր :

« Պի թէվֆիզընի թաալեա, ասըր մէսու- տը մէհասին նիւմուտը հաղըթի ֆատիշա- հիտէ շու մասլահաթը խայրիլէ վե թանգիմա- թը նաֆիանըն իճրաթընա, վե Տէր սաս- տէթին մուխաթարաթը նարիյէտէն իսթիս- լասը էսպագընա շուրու վե միւպաշէրէթ օլունմուշ օլմագ իչին, սալիֆիլգըրը հա- ըիզը քէպիրտէ միւնթէրէք օլան մահէլլէրէ եարըլաճագ պինալարըն քեարկիր օլմասը խուսուսունա, կէչէնտէ միւսաատէյի սենիյեթ շայան պուլլուրմուշ, վե պուստա պիր մա- հէլի իթինա տախի, քեարկիր էպիյէ մէ- սարիֆինին գիյատէլիկի, վե սէրվէթի ումու- միյեթին քիֆայէթսիլիյի ճիհէթլէ, քեար- կիր պինա եարմագ սուրէթինին էհալիյէ թէքլիֆինտէթի միւշքիլաթտան իպարէթ օլուուղու հալտէ, ատի քեարկիրին պէհէր գիրաի, նէվինէ կէօրէ, եիւզ էլի իլէ իւշ եիւզ զուրուշ արասընտա եարըլապիլմէք իչին, թէտապիր լաղըմէյէ թէշէպպիւս գը- լընմըշ, վե թէսվիյէ վե թանգիմի էսպագ մատ- տէսի, պիր եիկիրմի սէնէտէն պէրու ճարի օլան նիզամաթըն պիր սուրէթի միւքէմմէլէ վե գալիյէտէ իճրասընտան իպարէթ պու- լունմուշ տուր :

« Պինաէն ալէյ, էպիյէյի ումումիյեթ- նին պու գաիտէ իւզըն ինշասը սըրասընտա թուրուկ վե մէսպիրին տախի իճրայի թէվ-

սխաթ վէ իսլահաթ ընտա տէրքեար օլան իւ-
զուս վէ էնէմիյեթ, նէզտի ալիի հազրէ-
թի Շէհրիյարիտէ, րէհինի թաափազ վէ ի-
սաֆ օլարագ, թանգիմի անվալը միլլէթ,
վէ թէգիտի մամուրիյեթի մէմէթէթ իշին,
հէմիլէ մարուֆ վէ մաթուֆ պուրուլան
հիմէմի մասսուսէյի ճէնապը Միւլիւքեանէ-
լէրիսէ իւլվէթէն, չու մագաէտի իսայր մէր-
սէտ իշին տախի, թախսիսախը սէնիյեթի
չանանէլէրիտէն շէհրիյէ պէշ եիւզ քիսէ
ագճէ թէրթիպ վէ ինսան պուրուլմուշ օլ-
մասըլյա պէրապէր, տար իւլ խիւաֆէթ իւլ
ալիյէլէրիսին թէգայիտ հիւսնի հալ վէ մա-
մուրիյեթի, ինտի մէալի վէֆտի հազրէթի
Փատիշահիտէ նէ գատար միւլթէգէմ իսէ,
իսլահաթըն հինի ինրասընտա, նիզամաթը
մէվզուէ, վէ պախտէյի սալ ու հագգանիյ-
եթըն խիւաֆը, հալաթ վէ ասհապը էմլաք
հագգընտա ճէվր ու թաաաաիյաթ վուզուա
կէլմէմէսի տախի, օլ մէրթէպէ մաթլուպը
մաաէլէթ մասհուպը Փատիշահի օլարագ,
իշպու իքի մագաէտին պիւրիքաէ խիթիսա-
լը իշին իգթիլդա իտէն ուսուլ ու թէտապի-
րին, պիւ միւզաքէրէ գարարաշտըրըմասը,
շիֆահէն շէրէֆսուտուր պուրուլան էմր ու
ֆէրմանի մէրհամէթ պէյանը հազրէթի Միւ-
լիւքեանէ ինապը ալիսինտէն իտուկի, Մէճ-
լիսի վալեայէ թէպլիլ վէ իֆատէ պուրուլ-
մուշ օլուզուլմուտան, մէֆուզը գիւմէթի ու-
պուսիյեթ օլան տուայի թէգայիտի էօմր ու
շէվթէթի ճէնապի Շէհրիյարիսին թէքարիյ-
լէ, հուզուրի ալիի վէքեալէթէնահիլէրին-
տէ, իգթիլդա մասլահաթ, լէտէլ միւլահա-
զա, պալեատէ ուրդ ու իրատ օլուսուզու-
վէճհէ, իսլանայօլճա մուխաթարաթը նա-
բիյեթին տէֆի էմրինտէ օլան թէտապի-
միւլիսինտէն էպիլլէյի ախապիլլէսին, պիւթ-
թէտուրի քեարկիլթէ թահվիլի սուրէթի օլմա-
սըլյա, սայէյի մէալիլայէյի հազրէթի Ձըլ-
լուլանիտէ պուսուլն էսպապը ինրայիյե վէ
թէհիլլիյեթի էվլէլճէ, մէվզըի պահս վէ
միւզաքէրէյէ գոնուլարագ, քեարկիլթէ էպիլ-
լէսին էնգայի ապլիյէսինտէն օլան շէյլէրին
թէհվիլի ֆիյաթըլյա իմալաթը, ուճուզ չը-
գարմագըլըն թարիլը պուլուսուլու կի-
պի, թէվսի վէ թէսվիյէյի թուրուզ մաս-
տէսինտէ մէվճուս օլան նիզամըն հիւսնի ին-
րասը էմրի էնէմիլնէ սլագըլմագ ինապ իտէր-

« Ձիւքի մամուրիյեթի միւլթիյեթին էս-
պապը ապլիյէսինտէն օլուզուլ իւզրէ, պիւր
միւստէթտէն պէրու թաշարալարճա պու խու-
սուսա վուզու պուլան իգտամաթը ումու-
միյէյէ, Տէր սաաաթէթճէ տախի պիւր միսալ
կէօսթէրիլմէսի լագըմէտէն օլուզուլ միսիլ-
լու, չիմսիքի էսվագտան արապա տէյիլ,
հալան պիլլէ կիւճ կէշտիկի հալտէ, էպիլ-
լէ մալլէմէթին նագլտէ, էսվայի սուուպէթ
օլմասըլյա, նագլի էշեայէ սուուուլէթ վիւր-
մէթ, վէ օ ճիհէթլէ քեարկիլթին պահասը-
նը պիւրագ տաաա ուճուզլաթմագ իշին, պի-
նալարա էշեայը արապա իլէ նագլէ ինքեան
վիլթէթէ սուրէթլէ սօգազլարը թէվսի վէ
թանգիմ իլլէմէթ իգթիլդա իտիպ, զիքը օլու-
նան հարիգ մահէլլի վէ էսվագընըն թանգիմ
վէ իմարը իսէ, նիզամաթը մէվճուտէնին
պէօլլէ պիւլիւք հարիգ մահէլլէրիտէ ճարի-

օլան անքեամը իգթիլդալնճա, արաալարըն
թարա գայիտէսի իւզրէ մէսահա (էօլմէթ)
վէ թէսվիյէսինէ մէնուլ օլուզուլմուտան, չու
մաստէյի նաֆիանըն ֆիլիլիյաթըն իպթի-
տար օլուսմասը, վէ պու ճիհէթլէ ինրագըլը-
նաճագ թէսվիյէտէ նիզամ վէ էմալլինէ կէօրէ
արաալարտան սօգազա եէր թէրք իթտիլի-
մէսի թապիլաթը մասլահաթտան իսէտէ, պու-
զայաթտան ասհապը էմլաքէ պիւր կիւնա խէ-
սար վէ գարար թէրէթթիւպ իթմէլէրէթ,
պիւլագս, մէվզըին թէսվիյէյի ճէտիտէտէն
իքթիսապ իլլէլէճէկի շէրէֆ վէ իթիպար,
արաալարըն հարիգտէն էվլէլ ճէրէեան իտէն
գըլմէթլէրինի թէգիտ իտէճէկի իտէքեար
օլուպ, մէսէլա զիքը օլուսման հարիգ մահէլ-
լինտէ եիւզ արշըն պիւր արաալըն պէհէր զի-
րաի, գապլ էլ հարիգ եիլիլմի դուրուշ գըլ-
մէլինտէ իքէն, թէսվիյէյի ճէտիտէ իշին
եիլիլմի պէշ արշըն եէրի սօգազա ալլընտըգ-
տան սօնրա, պագը գայաճագ մահէլլին մու-
աճէլէյի վիւրայիյեթի, գըլմէթի սապըգասը-
նըն պիւր միսլինի թէճալուպ իտէրէթ, օ հալ-
տէ արաալըն սահիպի թարիգա պըրագաճա-
ղը եէրին պահասընը, էլլինտէ գալաճագ մու-
հէլլին թէրագգըլի գըլմէթլինտէն մա զիյա-
տէթ իսթիֆա իլլէլէճէկի, էստաի տէլալէ-
թիլլէ միւճէրրէպ վէ մալիւմ օլուզուլմուտան,
իշին պու ճիհէթի մահզուր վէ մագարաթ
տան սալիւմ կէօրիւնմէթիլլէ պէրապէր, պու-
տան էն զիյատէ նէզարէթ վէ տիգգաթա
շայան օլան մաստէ, սօգազլարըն հիւսնի
թանգիմ վէ թէսվիլլէսիլլէ, արաալարըն թագ-
ալմ վէ իրաէտինտէ ճէրէեան իտէճէթ մուա-
մէլաթ վէ ինրաաթըն, իտայիլիյի նիզամիյէ
վէ աալիյէտէ տէվրան իթտիլիլմէսի, ինա-
պը մաալահաթտան օլմասըլյա, եօգարրտա
պէյան գըլընտըղը իւզրէ, մէվզըի հարիգ
մահէլլինին վիւսաթ վէ ճէսամէթի ճիհէթիլ-
լէ, ումուրը աալիյէսին խարիճինտէ պիւր շէյ
օլարագ, պաշընա նէզարէթ վէ տիգգաթա
միւհթաճ օլուզուլ կիպի, ինրաաթը վագըա,
անքեամը նիզամաթա միւսթէնէտ պուլու-
տուզու, վէ հիսապճու հիլ քիմսէ միւթէլար-
րուր օլմայըպ, պիւլագս հալէն վէ իսթիլ-
պալէն (շիմիլ վէ կէլէճէթ վագըթտա) միւ-
թէֆիտ վէ միւթէլլէթի օլաճագը ճիհէթլէ,
պուսա քիմսէնտէ տէլէճէկի օլաճագ իսէտէ
արաալարըն մէսահա վէ թէֆրիլլինտէ ազ չօլ
միւնագէթ վէ միւլքիլաթ զուհուրա կէլէ-
ճէկի պագը էմալլի տէլալէթիլլէ մէլուզ օլ-
տուզու կիպի, թարա գաիտէսի իւզրէ,
թէսվիյէ իտիլլէն հարիգ մահէլլէրիտէ պիլ
ֆարգ եէնիտէն սօգազ քիւշատի, վէ եախօտ
գատիմ պիւր թարիլլէն թէվսի սըրասընտա
պագը արաալարտա մէվճուտ գուլու վէ օճագ
կիպի շէյլէրին հէտիլլինտէն, վէ պիւլթիւն պիւ-
լիւն սօգազա թէսաաիլֆ իթմէլլինտէն տօ-
լայը շիքեայէթլէր վուզուլ մէսպուգ իտու-
կիլլինտէն, արաալարըն աալիյանէ թագսիմ վէ
թահաիտի, վէ սօգազտա գալմաթը իգթիլդա
իտէճէթ, վէ եախօտ խարապ օլմասըղը հալտէ
թարիլլէ թէսաաիլֆիլլէ հէտիլլէ լագըմ կէ-
լէճէթ գուլու վէ մուլթպախ քէմիլլէրիլլին
ասհապընտան ֆագը ու իթիլլաճը օլան, վէ
եաթըրըմագա միւլթէլլէտի օլաճայանալարըն
արաալարըն գուլու վէ օճագլար եաթըրը-

լարագ, իւլվէյի հաաալնաթը ճէլիլլէյի հազրէ-
թի վէլլի նիյմէթի օլմագ իւզրէ, մէսարի-
ֆիլլին աալիլիլ իւզ զիքը թախսիտ վէ ինսան
պուրուլան միւրէթթէպաթը շէհրիյէտէն
թէսվիյէսի մուվաֆըզը մաստէլլէթ վէ մէրհա-
մէթի սէնիյէ օլաճագընա մէպնի, պու ինրա-
աթը խարիլլէ վէ նաֆիանըն պէր միւսվալը
մուհարրէր քիմսէ հագգընտա պիւր կիւնա
ղատը վէ մագարաթը մուճիպ օլմայաճագ,
վէ էմիլլէթպախ օլաճագ վէճհէլէ իքմալ վէ
իթիլմաթ, վէ միւրէթթէպաթ վէ մէսարի-
ֆաթընըն ախգ ու իֆատը պիւր հէյեթի մալս-
սուսէնին նէզարէթինէ թէվսի վէ թէֆիլիլ
(իհալէ) իտիլմէթ, վէ արաալարըն թէս-
վիյէսիլլէ սօգազլարըն քիւշատի մաստէ-
պինէ նէզարէթ վէ տիգգաթ իթմէթ, վէ
հէմտէ էսնաի թէսվիյէտէ մէմուրին իլէ ար-
աալար ասհապը պէյնինտէ ինրաաթը վագա-
տան տօլայը միւնագաաթ վէ իսթիլաֆաթ
զուհուրիլլինտէ, տէրհալ թահգըզ վէ թէֆիլի-
շիլլէ, խիւաֆը ուսուլի մուսմէլաթ իսլահ
իտիլմէթ, վէ էօլլէ պիւր մաստէյի մախսու-
աէտէն միւնպաա օլաճագ տաալլինին մէրճաի
ֆաալ վէ րույեթի օլմագ, վէ մալլէթինտէ
էրկեանը հարպիլլէտէն լուզուլի գատար գա-
պըթան պուլուսուլուլուպ, արաալարըն
թագսիլլէ, վէ եօլարըն թահաիտի խուսուս-
լարընտա հարիգ մահէլլինին պիւր իքի տայի-
րէ իթիլպարիլլէ, անլէրին թարաֆընտաննէ-
զարէթի մախսուաէ ինրագըլընմագ, վէ հաֆ-
թատա իքի վէ եախօտ իւլ կիւն տար իւլ
մէարիֆտէ ինթիլա իտէրէթ, վէ թանգիլա-
թը պէլլէտիյէ իշին միւրէթթէպ օլան ազ-
ճէլլէրին սանտըղը թահթը նէզարէթինտէ պու-
լուսարագ, մագպուզաթ վէ մէտֆուաթընըն
հիսապը տախի օրայա ալիտ թուլթուլմագ,
վէ վալայիֆի ապլիյէսինի միւպէյին պիւր ի-
լաննալմ գալէմէ ալլընպ, հէր քէսէ նէշը ու
իլան իտիլմէթ, վէ քեարկիլթ եաթըրաճագ էպ-
նիյէսին ինշաաթընա, վէ թէհվիլի մէսարի-
ֆի իմարիյէսինէ միւթէլլիլ քէյֆիյաթըն
միւզաքէրէսի ճիւլլէյի վագայիֆիլլինտէ պու-
լուսմագ իւզրէ, թանգիլմ օլուսման րուսուլա-
տա կէօսթէրիլլէլի վէճհէլէ, Մէճիլի վալեա
աղասընտան սէմահէթլու րէֆիգ էֆէնտի,
վէ աթուֆէթլու Ուուպի պէյ, վէ Սֆիլի
պէյ, վէ խարիճիլլէ թէշիլլէթաթըն աթու-
ֆէթլու քեաաիլ պէյ էֆէնտի, վէ աղայի
միւշտիլլէյիլմտէն սաաաթէթլու Մուսթաֆա
էֆէնտի, վէ թիճարէթ միւսթէլլէրի տաա-
տէթլու Սէրվէր էֆէնտի հագարաթըլյա, մահ-
քէմէյի թէֆիլիլ աղասընտան ֆագիլլէթլու
Ֆէրիտ էֆէնտի, վէ էքքեանը հարպիլլէ րէ-
լիսի սաաաթէթլու Մահուուր բաշա, վէ տարը
շուրա աղասընտան ֆագիլլէթլու Ահմէտ Մըխ-
թար էֆէնտիլլէն միւրէթթէպ պիւր գօմիսիճու
թէշլէլ գըլընմըշ, վէ սայէլի մամուրիյեթի-
վայէյի հազրէթի Շահինշահիտէ Պապը վալ-
եալի սէրասկէրի ճիվար վէ հալալիլլինտէ
աթրուլթի ինշա օլան տիւքքեանլէրլէ թէ-
ֆէրիլլաթը, վէ պիւրտէ Պապը զապթիլլէ
րիշկեանընտան Սիքէճի իսկէլլէսինէ լուզու-
մուսա մէպնի քիւշատի մուզարրէր պուլու-
նան ճատտէլլին թէսվիյէսի մաստէլլէրի իշին,
պաշապա պաշապ թէշլէլ իտիլմիշ օլան գօ-
միսիճուլարըն իլզասըլյա, վագայիֆիլլին տա-

լիք իւզգիւր ետընաճագ գոմիսիօնա իւրաքանչիւր մշակութիւնէն օրոնմասը, վէ մէջքիւր հարիւր մահէլլինին նէգարէթի միւշարիլէյնա մարիթիլէյնէ պու տէֆա մէսահէսի իքմալ իթ-տիրիլէյնէ, իւշ գրթատան իպարէթ օլան խտրիթասը, վէ արսալարըն թէսվիլէսինէ արթը իգթիլգա իտէն մէպալիլին քէշֆ տէֆ-թէրի, Պապը ալիլէ կէօնտէրիլիլ օլտուղուն-տան, անլէր տախի մուայնէնէ վէ միւթալաա օլունուպ, ռէվիլի իշարէ կէօրէ միւսթէրէգ օլմայան ճէվալի վէ միւտարիս, վէ թիւրպէ, վէ գապրիթանլէր իլէ քեարկիր խան վէ համամար տախիլ օլմայարագ, թէսվիլէյնի ճէտիսլտէ արսալարըն ճիւմէսինէ եիւզտէ եիկիրմի եէտի արշըն գայիթ իսապէթ իտէ-ճէկի անլաշըլըն իսէտէպու հիսապ թախ-միլի պիր շէյ օլուպ, հինի թէսվիլէտէ գա-յիթը վագրա եիւզտէ եիկիրմի պէշտէն զի-յատէ օլաւայաճաղընտան, վէ պու մըգտար եէր ալընմասը իսէ, էմալը ատիտէսինէ մու-վաթըգ օլաճաղը միսիլու, մէսարիթի մուգ-թաղիլէյնի թէսվիլէ տախի, իստէլ միւնազը-սա, պէհէր արշընը իւշ պուշուգ զուրուշա օլմագ, վէ նիհայէթ իւշ մահ միւտտէթտէ իքմալ օլունմագ, վէ եիւզտէ եիկիրմիսիլի-թամը մասալաթա թալիլ իլէ, մաստասը պէհէր հաթիթա կէօրէճէկի իշէ նիսպէթլէ ի-թա գըլընմագ իւզրէ, տօգուգ եիւք պէշ պին պու գատար զուրուշտա, լաղըմը պաշը Ուլի աղա իլէ միւշթէրիլիլ իւնտէլէրիտէ թէգար-րիւր իլիլէմիշ օլտուղունտան, մէսարիթի մա-րուգէնին միւրէթթէպալիլընտան թէսվիլէսի-նէ, վէ ինթաթը վագարընա պէր միւվալը մուհարըր, գոմիսիօն ճանիպիտէն նէգարէթ գըլընմագ շարթիլլէ, միւթալիլտի միւմայի-լէյնիւմա թարաթլարընտան մէվնուտ թօ-րագլարըն սէրիան գալտըրըլմասը, վէ իշպու հարիլ մահէլլէրիտէ միւնտէտէտէն քիւշա-տի լաղըմ կէլէն եօլլարըն էն պաշըճասը խօճա բալաաան Պապը ալիլէ, վէ օրատան տիվան եօլունա միւնթէհի օլաճագ ճատտէ օլուպ, պուրանըն բէք գիյատէ միւմէր օլ-մասը ճիւնթիլլէ թէսվիլէյնի մէպալիլէ օ եօլ-տա պաշլանըմասը լաղըմ կէլտիկիտէն, հէ-ման ինթայի ինթալընա իպթիտար օլունարագ, Պապը գապթիլլէ ռիշիկահիտան, Պապը ա-լիլէ գատար օլան մահէլլի իքմալ իտիլիլ, վէ իլէրուսի տախի տէլտէսի թանդիմ պու-լունմուշ օլունմասը, վէ պու ճատտէնին պէր վէճի մարուգ, Տէր սատտէթ իմանընա ի-սալը մուգարըր պուլունմասընա պիւտէն, ումուսուն թէգնինի լիանը մէհմէտէթ պէ-յանը իլին, թարիլը մէջքիւրուն նամը հա-միլ հագրէթի փատիլաիլէ մէսուպիլէթի, վէ տիկէր թանդիմ վէ քիւշատ օլունմագ ճատտէլէրին տախի պաղը էմաստը աղամը մաղթէրէթ իթթիսամը ճէնապը իիլաթէթ-բէնահիլէ նիսպէթի, վէ սայիր էսամիի միւ-նասէպէ իլէ թէվաիլի թէնտիպ գըլընարագ, հէր պիրի մէջքիւր խարիթատա կէօսթէրիլ-միշ օլմաղլէ, միւթալաաթը մարուգէ մուվա-թըգ ռէլիլ ռէլին ալի պույրուլուր իսէ, գօ-միսիօնուն թէշքիլինէ, վէ թէթէրիլաթը սայիրէյնի մասալաթըն ինթայի ինթալաթընա իպթիտար օլունմասը, վէ քէշթիլլէին նէ-գարէթի միւշարիլէյնա իլէ, Մալիլէ նէգարէ-

թի ճէլիլէսինէ պիւտիրիլմէսի, վէ մէջքիւր գոմիսիօնուն վուգու պուլաճագ ինթաթընա միւթէալլիլ շէլլէրին տախի, պատէհու իգ-թիլգալարընա պագըլմասը, վէ էրքեանը հար-պիլէտէն գոմիսիօն մայնէթիլինէ վէրիլէճէք գապըթանըն ինթիլապ վէ թայեիլի խուսու-սունտա, թարաթը վալեալը գայիմագամիլէ հավալէսի թէգէքըր գըլընտը իսէտէ, օլ պապտէ էմը ու ֆէրման հագրէթի մէնլէիլէ էմրին տիր :

—Աճէմլէրին Նէվրուգ պայրամը միւ-նասէպէթիլլէ, Բուսիա Եէֆիլի ճէնապ-լէրի, իրան սէթիլի հագրէթլէրինէ ռէս-մի թէպրիթի ինթա իլէմիշ օլտուղուն-տան, Միլգա Հիւսէյին խան հագրէթլէ-րի տախի, Բուսգալեա միւնասէպէթիլլէ, Մ. ինթաթիլլէ ճէնապլէրինէ ռէսմէն պիր վիլիթա վէրմիշտիր :

—Թարաթը էրէթի հագրէթի փա-տիլաիլտէն, իրան շահը հագրէթլէրինէ, Ոսմանիլէ նըշանը ալիսինին պիրիլմի-րիլաթպէսինտէն պիր գըթա իրսալ պուլ-լուլաճաղը հավաթիստէն տիր :

—Մէարիթի ումուսիլլէն նագըրը Բէ-մալլէթէնտի հագրէթլէրի Պէճիլգայա ա-ղիմէթ իթտիթտէ, միւսթէշարլարը պու-լունան Տէրվիշ բաշա հագրէթլէրի, եէր-լէրինէ վէքեալէթ իտէճէքլէր տիր :

—Վիլանթիս նամ Բուսմա զագէ-թանըն ապրիլ 14 տէ Պիւքրէշտէն ալտը-ղը պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պուղտան էհալիսի Ուլաշտան ալըլմագ, վէ բրէնս Սթուրճայը քէնտիլլէրէ վոյլօտո նասպ իթմէք նիլէթիլլէ պիր կիւրիւլիւ շը-գարմը օլտուղունտան, Պիւքրէշտէրի հիւքիւմէթի մուվագգաթա, պիր մըգ-տար ապէր ալարագ օրայա կիլմիշ տիր, վէ պիր ֆէնալըգ զուհուրիլանէն գօ-րուլմագտա սըր :

—Տէվէթլու Ֆագըլ Մուսթաֆա բա-շա հագրէթլէրի նաբօլի շէհրինէ վասըլ օլմուշ տուր :

—Բագարկիլինիլ արթ. Խորէն վարգա-պետ, գարշըլըգ օլարագ, Պէյօղլուտա պուլունան Բուս միլլէթի միտրապօլիտէ-ֆէնտիսինէ կիտէրէք ռէսմի թէպրիթի ին-թա իթտիթտէ, ինթիլաթաթը Ֆայիլգա կէօրմիւշ, վէ քիլիսէյն ինտիլլէրինտէ, լիսանը թիւրքի իւզրէ պիր ուֆագ վագ վէրիպ վէ տուա օգուտուղունտան, ճիւմէն հագըրուն թարաթընտան սէնա-լէր իշիթտիլիլ մէսմուլմիլ օլմուշտուր :

—

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԵ

Լա թիւրքիլին փարիտէն ապրիլ 12 թարիլիլ ալտըղը պիր թէլէկրաֆա նա-գարէն, Պէրլինին թիւարէթ սինտիգասը թարաթընտան, գրալ հագրէթլէրինէ, պիր լայիհա թագաթիլլէ, շու տէրքեալ օլան ֆէնալըղըն, սուլ թարիլիլ պի-թիլիլմէսի իսթիտա օլունմուշտուր :

Բրուսիա տէվէթի թէտարիլեաթը հարպիլտէն վագ կէշմէյնէք իմիշ :

Ավսթրիա տէվէթի, պագը շարթլար իլէ, Ալմանեա մուհաշտաթըն պիր ու-մուսի մէճիլտէ պագըլմասը թէքլիլինէ ռագի օլաճագ իմիշ :

—Լա թիւրքիլին փարիտէն ապրիլ 13 թարիլիլ ալտըղը պիր թէլէկրաֆա նա-գարէն, Ֆրանսա, Մէմլէքէթէյն մէսլէ-սինճէ, Ուլաշ Պուղտան պիրլէշմէսի հագըրնտա, էհալիլէրինին ռէյինին սիւ-ալ իտիլմէսինի թէքլիլ իտիլ, Բրուսիա իսէ ռէտո իլլէմիշ տիր տէնիլմէքտէ տիր :

—Էվանթտա օգուտուղունա կէօրէ Օրէնպուրկտան կէլէն սօն խապէրլէր տիգգաթա շայանտըլար :

Պուխարայա գարշը հարէթթ օլուն-մագ նիլէթիլլէ թախիս օլունան Բուս օրտուսու, քեամիլէն նիլգամիլտա օլուպ, հէր նէվի սիլաշ ալթընտա ՅՅ պին նէ-ֆէր պուլունտուղու, վէ Ժէնէրալ Բօ-մանօվսթիլին մէջքիւր օրտույա գօման-տան թայեիլ գըլընտըղը, վէ շէյա Շա-միլ թու թուպ, վէ Դալգասիլար տայիլ-րէյի թաթաթա տլան բրէնս Պարիթիլա-քի իլէ, բրէնս Սիմօն վօրօնգօթ տախի քէնտիլլէ պուլունան գապիլթանտան օլտուգլարը անլաշըլմիշտուր :

Մէջքիւր օրտուսուն պիւլիլէքիլիլինէ պագըլլուգտա, շու հագըրլըգտան ասըլ միւրաթ Պուխարալըլարըն Բուսիա սէ-ֆէրինի վէ ատամլարընը թուլմալարը հագըրնտա պուհուրա կէլիլ օլան հա-րէթթլէրտէն տօլայը պիր թարգնէ ա-լընմագտան իպարէթ օլմալտըղը Ֆարգ օլունմագտալտուր :

Խօգանտըն եէնի խանը, Բուս գօման-տանընա, քէնտի գուլլէթիլ օրտուսունա իլալէ գըլընմագ իւզրէ, եէրլիտէն տա-խի պիր թագըմ ապէր ալմասընը թէքլիլ իթմիշ իսէտէ, մէրգուլ Ժէնէրալ մէջ-քիւր թէքլիլի գապուլ իթմէտիթտէն պաշգա, միւմայիլէյն խուտաեալ խան իլէ կէօրիւշտիլիլնտէ տախի, իշիտիլ-կիլինէ կէօրէ, պիւլիլէք Պօնարաթլէնին շու-քէլալարընը, եանի, Կրուսիա օրտուսու էյլէ պիր տիվար սըր քի, անճագ աղար աղար երգըլապիլիլ սէյլէտիլիլլէ պէ-րապէր, հալպուքի օնտան պէրու կէր-չի չօգ սէնէլէր կէշմիշ, վէ չօգ վագալար վուգու պուլմուշ իսէտէ, եինէ մէջքիւր տիվար եէրլիտէ տուլմագտա օլտուգտան պաշգա, սէքիլլմէսի միւմքիլիլսիլ տա-խի օլմուշտուր Խ տէմիշտիր :

—Ֆրանսա տա հիւքիլմէթին ֆիլլ ու հարէթթլէրինի գըրլթիլգա իտէն զագէ-թալար, չօգտան պէրու պաշլըճա իքի խու-սուսա գարշը եագմագտա իտիլէր, պիրի-սի Ֆրանսա ապիլէրինին Բուս թօրաղըն-տա պուլունմասը, վէ իքիլմիլիլ քէգալիք

ասաքրի մերգումէտէն Մեզսիգատա տա-
խի պէքէթտիրիմէսի :

Մեզքիւր զազէթալար եիւզէրձէ տե-
ֆա եազտրդտան սօնրա , կիւճ իլէ սե-
լէրէնի իշիթտիրէպիլիպ , վէ ազրպէթ-
քեար միւրատլարը հուսուլէնի կէօրէ պիւ-
տի իսէլէրտէ , Մեքսիգա հազգընտա հէ-
նուզ իսթէտիրէլէրի կիպի պիր գարար կէօ-
լէմէմիշ իտիլէր :

Պուտէֆա փարիստէն ապրիլ 5 թարիխ-
լէ Լէվանթըն ալարը պիւ մալիւմաթա
նազարէն , շու խուսուլ տախի իճրայէ
պաշայաճագ իմիշ , շէօյլէքի , Ֆրանսա
խմբէրաթօրու հազրէթլէրի , մէզքիւր ա-
սաքրիին իւշէ թազսիմ իտիլէրէք օրա-
տան չըգամսընը էմր իթմիշ օլմաղին ,
պիր մըգարըր 1866 սէնէսի նոյեմբը-
րինտէ , իքինճիսի 1867 սէնէսի մարտըն-
տա , վէ իւշիւնճիսի տախի նոյեմբըրին-
տէ չըգամագտըր :

— Պալիէրանըն մագարըր հիւքիւմէ-
թի օլան Միւնիխ շէհրինտէն ապրիլ 9
թարիխլէ ալընան խապէրէ կէօրէ , օրա-
նըն ըսմի զազէթաւընտա , պաշ վէքիլ
թարաֆընտան , վիլէննատա վէ Պէրլինտէ
մուգիմ Պալիէրա սէֆիլլէրինէ կէօնտէ-
րիլիշ օլան պիր թահրիւթըն սուրէթի
օգուլմուշ տուր :

Մեզքիւր թահրիւթա նազարէն ,
Ավսթրիա իլէ Բրուսիա , գուհուր իհ-
թիմալտէն պուլունան խուսուլմէթտէն
սազընըպ , վէ Տիլէթ նամ մէճիստէ ու-
յուշմագ իւզըն միւզաքէրաթա կիրիշէ-
ձէքիւր տիր :

ՍԷՐՊԵՍԹԻՅՅԵԹ

Պու սէնէ Ֆրանսա գալանին մէճիսի
աշըրըգտա , պիր թազըմ գէվաթըն իւք
թէքլէֆ վէ աըգուլէրի , մաթպուաթ սեր-
պէսթիլէթինին զեյաատէլէթտիրիլմէսին-
տէն իպարէթ պուլունմուշ , վէ հաթ-
թա , նութըր իմբէրաթօրիյէ գարընըգ ,
ատէթտէն օլտուղու իւզըն , թագսիմ
գըրընան լայիհա իւզէրինէ , օլ պապտէ
մէֆուլն օլունաճագ սուրէթտէ պիր ձէ-
վապ ալընաճաղը մէմուլտէն պուլունմուշ
իսէտէ , իմբէրաթօր հազրէթլէրի , մէզ-
քիւր ձէվապ լայիհաթընը թագսիմ իտէն
գօմիթէյէ լիսանէն սէօյլէտիլի մէգալէտէ ,
հէր նէ գատար սերպէսթիլէթ իւզէրի-
նէ տախի լագըրտը իթմիշ իսէտէ , նապը-
քի Մանգուլէնին 14 իւնճիւ նիւսիսին-
տէ պիր ձիւմէսինի պէյան իթմիշիգտիր ,
զեյաատէ սերպէսթիլէթ հազգընտա հիշ
պիր իւմիտ քէօշէսի կէօսթէրմէյիպ , իւ-
լա մէվճուտ օլան իլէ իգթիֆա իտիլմէ-
սինի անլաթտըրմըշ տըր :

Ֆրանսանըն շէօհրէթլի զազէթալա-
ընտան , Գօնսթիլիսիսիսիլ , Բէճի , վէ
Բաթրի կիպի հիւքիւմէթ թարաֆտարը
օլան զազէթալար , հէր նէ գատար , իմ-
բէրաթօր հազրէթլէրինին վէրսիկի ձէ-

վապը շայանը մէֆուլնիյէթ աոտ իթ-
միշէր իսէտէ , սերպէսթիլէթ թամար
իլէթինէ տիւշար պուլունան , զազէթա-
լար տախի , մուղայիլինի իտաա իթմէք-
տէ պուլունմուշտը տըր :

Մեզքիւր գանաթարը զազէթալար ,
սերպէսթիլէթլէրինին ազըրընտան թէ-
շէքի իթտիրէրիլէնալտէ , պիլգաթ իմ-
բէրաթօր հազրէթլէրինին վէրսիկի ձէ-
վապը , պապաղըմա լուղէթ պէ լուղէթ
գրիթիգա իթմէքտէ օլուպ , վէ տիգա-
թա շայան շէյլէր եազմըշ օլտուղլարըն-
տան , պազը ձիւմէլէրինի պէյան իտէրիգ :

Օրինիսն Նասիօնալըն պաշ մուհարրի-
րի օլան Մ . Կէրուլ , « Պիգ պու ձէվապ-
տա , մալիք պուլունտուղու մուղ սերպէս-
թիլէթտէն զեյաատէ պիր շէյէ նայիլ օլա-
պիլմէմիգ իւմիտ վէրիճի , հիշ պիր լու-
ղէթ տախի կէօրէմէմիշիգտիր » տէմիշտիր :

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի , « պիլգէ-
էօյլէ պիր սերպէսթիլէթ լագըմ տըր քի ,
Ֆիլան Ֆիլան իտիլլէրի մուճիպ օլմալը
տըր » տէմիշ օլտուղուտան , կազէթ տը
Ֆրանսա նամ զազէթանըն մուհարրիլ Մ .
Ժանիգօ տախի , « պիլգ իմբէրաթօր հազ-
րէթլէրինին , սերպէսթիլէթ հազգընտա
անլաթմագ իսթէտիլի ֆարգտան հիշ
պիր շէյէ անլայաճագընը տըր » շիւնքի ,
իտիլլէք վէ Ֆէնալըգ իթմէք ինսանըն քէն-
տի էլիստէ տիր , վէ սերպէսթիլէթ տի-
մէքտէ , հէր քէսին իրատէյի ձիւզիյէ-
սինի սերպէսթ պըրագմագ տիմէք տիր ,
եօխա քիշէյէ ֆազիլէթ իլլէտէն , սեր-
պէսթիլէթին թարգը օլմալըպ , իլլա ,
հէր քէսին քէնտի նիյէթի մախուսէսի
տիր » տէմիշ տիր :

Ավընիլ Նասիօնալ նամ զազէթանըն
աահպի օլան Մ . Բէյրա իսէ , իմբէրա-
թօր հազրէթլէրինին , « սերպէսթիլէթ
տիմէքլէ , պի բէրվալըպ պիր ըհպէր օ-
լուպ , Ֆէնա հըրս վէ հէվայի նէֆսիլի
թահրիք , վէ իթիգատլարը խարապ իտի-
ճի , վէ քին ու դարազ աթէշէրինի ա-
լէվէնտիրիպ , վէ Ֆէսատլար տօղուրու-
ճու սերպէսթիլէթ անլամալըպ » տի-
մէսինէ գարընըգ , « Աճէպա միւշարիլէյէ
հազրէթլէրինին պէ քէրէլէտ տէտիկի գա-
ղի շէյէ տիր , վէ իպթիտաաը նէրէտէն
պաշար » տէյի սիւալ իթտիրէտէն սօնրա ,
« հուգուգու ումուլիյէ իգթիլգաթընճա ,
սերպէսթիլէթի տուլի իթիմալէ չըգը-
շըլարագ , ձիւնհա վէ ձիւնայէթէ ձէսա-
լէթ օլունտուղու թագսիլտէ , միւճա-
գաթը լայըգանըն իճրաաը լագըմ կէլիլ .
հալպու քի հազգանիյէթին ահքեամըն-
ճա , եալընըգ նիգամըն խարիճինտէ օլուպ ,
վէ պիլլէրէք , իթէյէրէք ձիւնհա վէ ձի-
նայէթէ ձէսարէթ իտէնին միւսթահազգ
պուլունտուղու ձէվայը չէքմէսի իգթի-
լա իտէր » տէմիշ տիր : Մ . Բէյրա էն
մէշհուր գալէմ աահպիլէրինտէն պիրիլի
օլուպ , վէ պու պապտէ թաֆսիլիճէ

խասսէթէն պիր պահա տախի եազմըշ ,
վէ չօգլար թարաֆընտան սէնալէր իշիթ-
միշ օլտուղուտան , անը տախի թէրձէ-
մէ իտէրիլ :

« Ղազէթալար , 1852 սէնէսի շուպա-
թը 17 սինտէ գուհուր իտէն նիգամալմէ-
նին գիրի հիւքիւմէտէ պուլունմագտա-
տըրլար . հալպու քի , մէկէրչի զազէթա-
լարըն գուհուրա կէլմէքտէ օլան թէօհ-
մէթ վէ եա խէթա վէ թագսիլարալար ,
քեաֆֆէթէն վէ աշըգ սուրէթտէ մէզ-
քիւր նիգամալմէտէ իշար օլունմուշմու-
տուր , Գալիէն սէօյլէյէպիլլիլիք քի , հա-
շա , իմտի , պէօյլէ օլտուղտա , սիւալ ի-
տէրիլ , շու պի բէրվալըգ տէնիլէն շէյ-
նէրէտէն պաշայըպ , վէ պիլգիմ սերպէս-
թիլէթիմիլ իսէ նէրէտէ պիթմէքտէ
տիր : Իշիթէ պուրալարընը պիլմէտիլիլիլ-
տէն , տայիմա շիւքհէ վէ թէրէտուլտ
իւզըն պուլունմագտայըգ :

« Իմբէրաթօր հազրէթլէրի , հիւքիւ-
մէթին կիլ լիտէն գուլուսուլու գազըպ
վէ խարապընա չալընըք սերպէսթիլէթ
իսթէմէյիպ , իլլա , էֆալ ու հարաքեա-
թընը թէնվիլ վէ գրիթիգա իտիլիլ պիր
սերպէսթիլէթ իսթէմէքտէ տիր : Իմտի ,
զաթէն թատիլ ու թէսվիլէյէ միւհթաճ
պուլունտուղու գապուլ օլունմուշ օլան
նիգամալմէթիլ թէֆթիլէ չըգընըպ , վէ
պազը գուսուրլարընը պէյան իլէ , թա-
տիլ ու թէսվիլէյէսինի թէքլիֆ իյէսէք ,
աճէպա , հիւքիւմէթին կիլլիտէն գու-
լուսուլու գազըպ , վէ խարապըն » մը
մուճիպ օլմուշ օլուրուգ , վէ եախօտ ,
պաշգա միլլէթլէրին էմրի իտարէճէ տէր-
քեար օլան պազը ուսուլ ու թարիլլէ-
րինի մէտհ ու սէնա իտիլ , վէ պիլգիմ
ուսուլ ու թարիլլիլլէթ թաթպիլլէ ֆար-
գընը կէօսթէրէք , աճէպա , « օլայըտան
նիգամալմէյէ թօգուլմագտա տըր » տէ-
յէրէք , ալէյիլիլլէտէ ազվիյաթ օլուն-
մայաճագ մը տըր . վէհապըլ պիլգիմնի-
յէթ ու մագսէտլէրիլիլլէ , էվիլիլլէ վի-
լիլլէրէք , էնվայի մանեալար վէրիլմէյէճէք
մի տիր : Հաթթա , պիր թարիլտէն
պահա իթմէյէ չըգընըգըմըղտա , պիթ-
թապի , հիւքիւմէթին կէշիլտէ վէ հա-
զըրտա իճրայէ կէլիլ վէ կէլմէքտէ օլան
պազը հալլէրինէ թէշալիհաթ վէ միւնա-
սէպէթի պուլունաճաղընտան , օրալարը
սերիլլէթ վէ վէսիլէ իտիլլէրէք , « պուլն-
լար մուգըրը շէյլէր տիր » տէնիլլէրէք ,
եազտըրըլարըմըլ եաապ օլունմայաճագ
մը տըր :

Պէլլէ Էրլէ

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ . ՓԱՆՈՍԵԱՆ
ԼԷՎԱՆԹ ԶԻՐԱԼՏԵՆ ԹԱՊԵԱՆԷՍԻՆՏԵ
ԳԻԹ-ՕՂԼՈՒՄԱ ԶՈՂԻՆ ԶՈՒՄԱ , ԶՈՐԳԻՆՅԱ ԱԳԵՆԱԼԼԵՂ
ԳԻՐԵՏԻԼԷՐ ԳԱՐԵՐՈՒՄԱ ՆՈՒԲԵՐՈ 519 .